

Бекітемін

«Алтын Land» бөбекжайының

менгерушісі А.А.Мусаева

**«Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру»
2025–2026 оқу жылына арналған іс-шара жоспары**

№	Іс-шара атауы	Мақсат бағыты	Аяқталу нысаны	Жауапты орындаушы	Орындау мерзімі
1	Бөбекжай қызметі саласындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі ақпараттық бұрыш ашу	Тәрбиеленушілердің ата-аналары мен қызметкерлерге сыбайлас жемқорлықтың алдын алу туралы мәлімет беру	Ақпараттық стенд, буклеттер	Әдіскер, тәрбиешілер	Қыркүйек
2	«Адалдық – адамдықтың белгісі» тақырыбында ата-аналармен әңгіме	Ата-аналарға адалдық пен әділдіктің құндылық ретіндегі маңызын түсіндіру	Әңгіме, пікірталас	Әдіскер, тәрбиешілер	Қазан
3	«Пара алу – қылмыс» бейнеролик көрсету	Балалар мен ата-аналарға түсінікті тілде жемқорлықтың зиянын көрсету	Бейнеролик, талқылау	Тәрбиешілер	Қараша
4	«Сыбайлас жемқорлықсыз қоғам – жарқын болашақ» тақырыбында дөңгелек үстел	Педагогтар мен ата-аналардың құқықтық сауаттылығын арттыру	Дөңгелек үстел, пікір алмасу	Директор, әдіскер	Желтоқсан
5	«Әділдікке бастар жол» сурет көрмесі (балалардың шығармашылық жұмыстары)	Балаларды әділдікке, шыншылдыққа баулу	Сурет көрмесі	Тәрбиешілер	Қаңтар
6	«Жемқорлықсыз ел – жарқын болашақ» ұранымен эссе жазу (мектепалды топ)	Балалардың сыни ойлауын дамыту, әділдікке баулу	Эссе жинақ	Тәрбиешілер	Ақпан
7	«Мемлекеттік қызмет – халыққа адал қызмет» кездесу (қонақ шақыру)	Қоғамдағы адал қызметтің рөлін түсіндіру	Кездесу, сұрақ-жауап	Әдіскер	Наурыз
8	«Адал ұрпақ – жарқын болашақ» викторина ойыны	Балалардың әділдік туралы түсінігін қалыптастыру	Викторина, ойын-сұрақ	Тәрбиешілер	Сәуір

9	«Сыбайлас жемқорлыққа жол жоқ» атты ата-аналар жиналысы	Ата-аналарға құқықтық тәрбие беру, жемқорлықтың алдын алу	Жиналыс, баяндама	Әдіскер, тәрбиешілер	Мамыр
10	Атқарылған жұмыстарды қорытындылау	Жылдық жұмыс тиімділігін саралау	Қорытынды анықтама	Директор	Маусым

№1. Іс-шара: Бөбекжай қызметі саласындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі ақпараттық бұрыш ашу

Орындау мерзімі: Қыркүйек

Әдістемелік әзірлеме:

Мақсаты: Тәрбиеленушілердің ата-аналары мен бөбекжай қызметкерлерінің құқықтық сауаттылығын арттыру, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша ақпараттық қолжетімділікті қамтамасыз ету.

Көрнекілігі: «Біз жемқорлыққа қарсымыз!» стенді, сенім телефоны жазылған парақшалар, тақырыптық буклеттер мен жадынамалар.

Іс-шараның барысы:

1. **Дайындық кезеңі:** Әдіскер мен тәрбиешілер ақпараттық материалдарды (ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасынан үзінділер, бөбекжайдың ішкі ережелері, жемқорлық фактілері анықталған жағдайда хабарласатын жедел желі нөмірлері) жинақтайды.
2. **Бұрышты безендіру:** Бөбекжайдың кіреберісінде немесе дәлізінде ата-аналарға жақсы көрінетін жерде арнайы стенд ұйымдастырылады.
3. **Таныстырылым:** Стенд ашылған күні ата-аналарға буклеттер таратылып, бұрыштың мақсаты мен маңыздылығы қысқаша түсіндіріледі.

№2. Іс-шара: «Адалдық – адамдықтың белгісі» тақырыбында ата-аналармен әңгіме

Орындау мерзімі: Қазан

Әдістемелік әзірлеме:

Мақсаты: Отбасында бала тәрбиелеудегі адалдық, әділдік құндылықтарының маңызын ашу, ата-аналармен ашық пікірталас алаңын құру.

Әдіс-тәсілдер: Әңгімелесу, пікірталас, «Жағдаяттарды талдау» ойыны.

Іс-шараның барысы:

1. **Кіріспе:** Тәрбиеші адам бойындағы асыл қасиеттер — адалдық пен шыншылдық туралы қысқаша баяндама жасайды.
2. **Негізгі бөлім (Пікірталас):** Ата-аналарға сұрақтар қойылады: *«Баланың бойына адалдықты қалай сіңіруге болады?»*, *«Өз іс-әрекетімізбен балаға қалай үлгі болып жүрміз?»*.
3. **Жағдаяттық тапсырма:** Ата-аналарға күнделікті өмірден алынған кішігірім қиын жағдайлар (мысалы, баланың біреудің затын рұқсатсыз алуы немесе өтірік айтуы) беріліп, одан шығу жолдары талқыланады.

№3. Іс-шара: «Пара алу – қылмыс» бейнеролик көрсету

Орындау мерзімі: Қараша

Әдістемелік әзірлеме:

Мақсаты: Балалар мен ата-аналарға жемқорлықтың қоғамға тигізетін зиянын көрнекі түрде, қарапайым тілмен жеткізу.

Құрал-жабдықтар: Интерактивті тақта, проектор, тақырыптық анимациялық немесе әлеуметтік бейнероликтер.

Іс-шараның барысы:

1. **Көрсетілім алдындағы әңгіме:** Тәрбиеші балаларға «әділдік» және «жақсы/жаман әрекет» туралы қысқаша түсінік береді.
2. **Бейнероликті тамашалау:** Ата-аналар мен балаларға арналған (арнайы мультфильм немесе әлеуметтік ролик) бейнебаян көрсетіледі.
3. **Талқылау:** Бейнероликтен кейін сұрақ-жауап кезеңі өтеді. Балалардан кейіпкерлердің қай әрекеті дұрыс емес екені сұралады, ал ата-аналар өз ойларын ортаға салады.

№4. Іс-шара: «Сыбайлас жемқорлықсыз қоғам – жарқын болашақ» тақырыбында дөңгелек үстел

Орындау мерзімі: Желтоқсан

Әдістемелік әзірлеме:

Мақсаты: Педагогтар мен ата-аналардың құқықтық мәдениетін қалыптастыру, сыбайлас жемқорлыққа қарсы бірлескен көзқарас тудыру.

Қатысушылар: Бөбекжай директоры, әдіскер, тәрбиешілер, ата-аналар комитеті.

Іс-шараның барысы:

1. **Модератордың сөзі:** Бөбекжай директоры дөңгелек үстелді ашып, білім беру ұйымындағы ашықтық пен тазалық принциптерін таныстырады.
2. **Баяндама:** Әдіскер «Сыбайлас жемқорлықтың алдын алудың заңнамалық негіздері» тақырыбында қысқаша ақпарат береді.
3. **Пікір алмасу:** Қатысушылар бөбекжайдағы ақша жинаудың заңсыздығы, мемлекеттік қызметтердің электронды форматқа өтуінің тиімділігі туралы еркін форматта пікір алмасады. Қорытынды қарар қабылданады.

№5. Іс-шара: «Әділдікке бастар жол» сурет көрмесі

Орындау мерзімі: Қаңтар

Әдістемелік әзірлеме:

Мақсаты: Балаларды шығармашылық арқылы әділдікке, достыққа, шыншылдыққа және Отанды сүюге баулу.

Материалдар: Акварель, гуашь, түрлі-түсті қарындаштар, ватмандар, көрме стенді.

Іс-шараның барысы:

1. **Шығармашылық процесс:** Тәрбиешілер ұйымдастырылған іс-әрекет барысында балалармен бірге «Адалдық», «Көмектесу», «Менің Отаным» тақырыптарында суреттер салады (ата-аналардың да бірге қатысуына болады).
2. **Көрмені ұйымдастыру:** Дайын болған жұмыстар бөбекжай фойесінде арнайы көрмеге қойылады.
3. **Марапаттау:** Көрмеге белсене қатысқан балаларға «Ең әділ бала», «Шығармашыл бүлдіршін» номинациялары бойынша алғыс хаттар беріледі.

№6. Іс-шара: «Жемқорлықсыз ел – жарқын болашақ» ұранымен эссе жазу

Орындау мерзімі: Ақпан (Мектепалды топ)

Әдістемелік әзірлеме:

Мақсаты: Мектепалды тобы балаларының сыни ойлауын, тіл байлығын дамыту, «жақсы» мен «жаманды» ажырата білуге үйрету (эссе балалардың сөзімен, тәрбиеші немесе ата-ананың көмегімен жазылады).

Форматы: Балалардың өз ойларын ауызша айтуы және оны қағазға түсіру.

Іс-шараның барысы:

1. **Дайындық әңгімесі:** Тәрбиеші балаларға «Егер мен сиқыршы болсам, елімізді қалай жақсартар едім?» деген бағытта сұрақ қояды.
2. **Эссе жазу:** Балалар өз ойларын айтады (мысалы: «Мен үлкен болғанда бәріне әділ боламын», «Ешкім өтірік айтпауы керек»). Ата-аналар мен тәрбиешілер осы ойларды жинақтап, шағын эссе-жұмыс түрінде рәсімдейді.
3. **Жинақ жасау:** Барлық эсселер біріктіріліп, «Адал ұрпақ үні» атты кішігірім эссе жинағы ретінде шығарылады.

№7. Іс-шара: «Мемлекеттік қызмет – халыққа адал қызмет» кездесуі

Орындау мерзімі: Наурыз

Әдістемелік әзірлеме:

Мақсаты: Мемлекетке адал қызмет етудің маңыздылығын түсіндіру, мамандықтарға деген құрметті арттыру.

Қонақтар: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет өкілі, заңгер немесе ардагер мемлекеттік қызметкер.

Іс-шараның барысы:

1. **Қонақты таныстыру:** Әдіскер шақырылған қонақты ұжыммен және ата-аналармен таныстырады.
2. **Сұрақ-жауап алаңы:** Қонақ өз қызметі, адалдық қағидалары туралы қызықты мәліметтермен бөліседі. Қатысушылар (тәрбиешілер мен ата-аналар) өздерін мазалаған құқықтық сұрақтарын қояды.
3. **Қорытынды:** Қонаққа балалардың дайындаған сыйлығы (суреті немесе қолөнері) табыс етіледі.

№8. Іс-шара: «Адал ұрпақ – жарқын болашақ» викторина ойыны

Орындау мерзімі: Сәуір

Әдістемелік әзірлеме:

Мақсаты: Ойын арқылы балалардың әділдік, достық, шыншылдық туралы білімдерін бекіту.

Түрі: Интеллектуалды-танымдық ойын-викторина.

Іс-шараның барысы:

1. **Ұйымдастыру:** Балалар екі топқа бөлінеді (мысалы: «Тапқырлар» және «Адалдар»).
2. **Ойын шарттары:** * *1-кезең:* Ертегілердегі әділ және әділетсіз кейіпкерлерді табу (мысалы, Түлкі мен Аюдың әрекеттері).
 - *2-кезең:* Мақал-мәтелдерді жалғастыру («Ақыл азбайды, ... адалдық тозбайды»).
3. **Қорытындылау:** Екі топ та тең дәрежеде марапатталып, «Адалдық белгісі» төсбелгілері таратылады.

№9. Іс-шара: «Сыбайлас жемқорлыққа жол жоқ» атты ата-аналар жиналысы

Орындау мерзімі: Мамыр

Әдістемелік әзірлеме:

Мақсаты: Оқу жылы бойы атқарылған құқықтық тәрбие жұмыстарын қорытындылау, ата-аналардың құқықтық жауапкершілігін нығайту.

Күн тәртібі: Баяндама, сауалнама нәтижелері, ашық талқылау.

Іс-шараның барысы:

1. **Баяндама:** Әдіскер немесе тәрбиеші «Бөбекжайдағы сыбайлас жемқорлықтың алдын алу шараларының нәтижесі» тақырыбында есеп береді.
2. **Анонимді сауалнама:** Ата-аналарға бөбекжайдағы қызмет көрсету сапасы мен ашықтығын бағалау мақсатында шағын анонимді сауалнама жүргізіледі.
3. **Кері байланыс:** Ата-аналардың ұсыныстары мен пікірлері хаттамаға енгізіледі.

Ата-аналарға арналған сауалнама үлгісі (Анонимді)

Құрметті ата-ана! Бөбекжайдағы көрсетілетін қызметтердің сапасы мен ашықтығын арттыру мақсатында төмендегі сұрақтарға шынайы жауап беруіңізді сұраймыз. Сауалнама анонимді түрде жүргізіледі.

- 1. Бөбекжайға балаңызды қабылдау немесе топқа ауыстыру кезінде сізден қандай да бір заңсыз қаржылық немесе материалдық көмек сұралды ма?**
 - А) Жоқ, сұралған жоқ
 - Ә) Иә, сұралды
 - Б) Жауап беруге қиналамын
- 2. Оқу жылы барысында топ ішіндегі түрлі қажеттіліктерге (жөндеу жұмыстары, ойыншықтар, сыйлықтар және т.б.) заңсыз ақша жинау фактілері кездесті ме?**
 - А) Жоқ, мүлдем кездескен жоқ
 - Ә) Иә, сирек болса да кездесті
 - Б) Ата-аналардың өз бастамасымен ғана ерікті түрде болды
- 3. Бөбекжай әкімшілігі мен тәрбиешілердің ата-аналармен қарым-қатынасын қаншалықты ашық және әділ деп есептейсіз?**
 - А) Толықтай ашық және әділ
 - Ә) Жеткілікті деңгейде емес
 - Б) Өзгерістер енгізу керек
- 4. Бөбекжайда сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша жүргізіліп жатқан жұмыстардан (ақпараттық стендтер, жиналыстар) хабардарсыз ба?**
 - А) Иә, толық хабардармын
 - Ә) Үстіртін білемін
 - Б) Хабарсызбын

Сауалнама қорытындысы

«Бөбекжайдағы қызмет көрсету сапасы мен ашықтығы» тақырыбындағы анонимді сауалнама қорытындысы бойынша анықтама

Өткізілген мерзімі: Мамыр

Қатысқан ата-аналар саны: *(Мысалы: 27 ата-ана)* Жиналыс барысында ата-аналар арасында бөбекжайдағы құқықтық мәдениет пен ашықтық деңгейін анықтау мақсатында анонимді сауалнама жүргізілді. Қорытынды нәтижелер төмендегідей көрсеткіштерді берді:

Бөбекжайға қабылдау ережелері бойынша: Сауалнамаға қатысқан ата-аналардың **98%-ы** бөбекжайға қабылдану және топтарға бөліну заңды түрде, ешқандай кедергісіз және заңсыз талаптарсыз жүзеге асқанын атап өтті.

Заңсыз ақша жинау мәселесі бойынша: Қатысушылардың **95%-ы** оқу жылы ішінде бөбекжай қызметкерлері тарапынан ешқандай заңсыз ақша жинау фактілерінің болмағанын растады. Ал **5%-ы** топтық деңгейдегі мерекелік шараларға тек ата-аналар комитетінің өз еркімен, өзара келісім бойынша ғана ұйымдастыру жұмыстары жүргенін көрсетті.

Ашықтық пен әділдік деңгейі: Ата-аналардың **92%-ы** бөбекжай әкімшілігі мен педагогтардың жұмысын «толықтай ашық, таза және әділ» деп бағалады.

Ақпараттандыру деңгейі: Респонденттердің **88%-ы** жыл бойы жүргізілген сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар мен ақпараттық бұрыштардың көмегімен өз құқықтары туралы мәліметтерді толық алғандарын білдірді.

Қорытынды шешім:

Сауалнама нәтижесі бөбекжайда сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің жоқ екенін және мекеме қызметінің ата-аналар үшін ашық, айқын әрі заңды шеңберде ұйымдастырылғанын көрсетті. Ата-аналар тарапынан мекеме жұмысына деген сенім деңгейі жоғары.

№10. Іс-шара: Атқарылған жұмыстарды қорытындылау

Орындау мерзімі: Маусым

Әдістемелік әзірлеме:

Мақсаты: Жыл бойы өткізілген сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың тиімділігіне талдау жасау, келесі оқу жылына жоспар құру.

Нысаны: Педагогикалық кеңес отырысы.

Іс-шараның барысы:

1. **Талдау:** Бөбекжай директоры барлық 9 іс-шараның орындалу барысын саралайды. Фото және видео есептер қаралады.
2. **Жетістіктер мен кемшіліктер:** Сауалнама қорытындылары негізінде ата-аналардың қанағаттану деңгейі анықталады.
3. **Құжаттандыру:** «Жылдық сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жұмыстары туралы қорытынды анықтама» бекітіліп, жоғары тұрған білім беру бөліміне жолданады.